

LOKAALBELANG

Barneveld, 4 oktober 2023

Geacht college,

Op basis van de organisatieverordening van de gemeenteraad artikel 42, stelt de fractie van Lokaal Belang schriftelijke vragen aangaande het Europees verbod op rubberkorrels voor kunstgrasvelden¹.

De Europese Unie gaat een verbod instellen op de verkoop van microplastics en daarmee ook op (rubber)granulaat dat gebruikt wordt op kunstgrasvelden. Het verbod kent een overgangstermijn van 8 jaar tot eind 2031; de verkoop en koop van polymere infill is na deze termijn niet meer toegestaan. Lokaal Belang heeft op 25 september jl. kennisgenomen van dit besluit en heeft vragen over de consequenties. Lokaal Belang vindt het belangrijk dat sportverenigingen worden meegenomen en goed worden geïnformeerd over de aanstaande ingrijpende verandering. Daarnaast vinden we het belangrijk om te weten wat dit mogelijk voor gevolgen heeft voor onze gemeentefinanciën en de bespeelbaarheid van de kunstgrasvelden.

De Europese commissie is bezig om microplastic dat in de natuur terecht komt terug te dringen. Hiervoor worden meerdere maatregelen genomen, waaronder deze van de rubber kunstgraskorrels. Rubberen kunstgraskorrels bestaan uit microplastic². Deze minuscule plasticdeeltjes komen in de natuur terecht en zijn niet afbreekbaar. Uiteindelijk met als gevolg dat het in de voedselketen van mens en dier terecht komt, waardoor schade aan de gezondheid kan ontstaan. Lokaal Belang vindt het belangrijk dat deze effecten worden tegengegaan.

Tegelijkertijd betekent deze verdwijning van rubberkorrels op kunstgrasvelden ook wat voor de sportverenigingen. Zij moeten op termijn overgaan van rubberkorrels naar alternatief infillmateriaal. Aangezien de gemeente eigenaar van de velden is en verantwoordelijk voor het onderhoud van de velden, zullen de gemeente en verenigingen in overleg moeten gaan wat dan het alternatief moet worden. Een extra uitdaging daarbij is het om de bespeelbaarheid van het veld op hetzelfde niveau te houden en de kwaliteit van de sportieve prestaties niet te belemmeren.

Ook lijken alternatieve infillmaterialen duurder te zijn dan de huidige rubber kunstgraskorrels (zie bijlage 1 en 2). Dit gaat ongetwijfeld wat betekenen voor de financiën van gemeenten en verenigingen. Aangezien wij deze 'verandering' van boven opgelegd lijken te krijgen, zien we ook graag dat de partijen die deze verandering aan ons opleggen, meebetalen aan deze verandering.

¹ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/europees-verbod-voor-kunstgrasvelden-met-rubberkorrels>

² https://netherlands.representation.ec.europa.eu/nieuws/milieu-beschermen-vervolgacties-voor-verbod-op-microplastics-2023-09-25_nl

Daarom stellen wij de volgende vragen:

1. Is het college op de hoogte van het definitief besluit van de Europese commissie over het verbieden van rubber kunstgraskorrels op kunstgrasvelden vanaf 2032?
2. Welke sportverenigingen maken momenteel gebruik van kunstgrasvelden met rubberkorrels? Om hoeveel kunstgrasvelden gaat het?
3. De discussie over de gezondheidsgevaaren en milieueffecten van rubberkorrels op kunstgrasvelden loopt al jaren. In hoeverre heeft de gemeente zich afgelopen jaren voorbereid op dit te verwachten verbod?
4. Op 3 oktober 2018 heeft de gemeenteraad het Masterplan Buitensport 2018-2028 vastgesteld. Kader 10 luidt als volgt: *Bij nieuwe aanleg- of vervanging van kunstgras voetbalvelden wordt in samenspraak met de vereniging onderzocht, welke mogelijkheden er zijn voor het gebruik van alternatieve infillmaterialen en daaraan voor gemeente en vereniging verbonden extra kosten; Deze infill moet voldoen aan de vereiste sporttechnische eigenschappen, de Reach norm voor consumentenproducten en moet veilig zijn voor het milieu, Van SBR rubbergranulaat wordt geen gebruik meer gemaakt.*
 - a. Welke infill is er na 3 oktober 2018 toegepast bij nieuwe aanleg of vervanging van kunstgrasvelden? Welke keus is er gemaakt en waarom?
 - b. Welke kunstgrasvelden staan op de planning voor aanleg of vervanging vóór 2032? Hoe gaat het college daarmee om m.b.t. de keuze voor infill?
5. Welke stappen verwacht het college te moeten zetten om vanaf 2032 alleen maar kunstgrasvelden zonder rubberkorrels te hebben?
6. Hoe gaat het college hierin samen optrekken met de sportverenigingen?
7. Welke financiële gevolgen zal de overgang van kunstgrasvelden met rubberkorrels naar kunstgrasvelden met alternatief infillmateriaal hebben?
8. Hoe wordt de speelbaarheid van de kunstgrasvelden gewaarborgd?
9. Gaat het college samen met andere gemeentes optrekken om dit proces te doorlopen?
10. Is het college bereid te kijken welke subsidiemogelijkheden er zijn voor de extra kosten die de verdwijning van rubberkorrels met zich meebrengt?

Vriendelijke groeten,

Namens de fractie van Lokaal Belang,

Stefan Velt
Marleen Blankenburgh

Bijlage 6 Specificaties kunstgras

Zoals aangegeven is de branche voor kunstgras meer in beweging dan ooit. Het gaat hierbij vooral om het soort infill. Er zijn verschillende soorten infill op de markt, waarbij er binnen bepaalde materialen ook nog verschillende varianten aanwezig zijn. Zonder hier uitputtend te zijn, wordt op dit moment vaak gebruik gemaakt van: SBR, EPDM, TPE en kurk.

In onderstaande tabel zijn de verschillende soorten aangegeven en welke voor- en nadelen het soort infill heeft. In de tabel is tevens aangegeven met welke huidige eenheidsprijs voor de infill per m² gerekend wordt.

Soort infill	SBR	TPE	EPDM	Kurk
Voordeel	<ul style="list-style-type: none"> -Prijstechnisch gunstig -Goede sporttechnische eigenschappen -Veel materiaal beschikbaar -Onderhoud relatief eenvoudig 	<ul style="list-style-type: none"> -(Circulair) recyclebaar - Verschillende kleuren -“Geurloos” -Herkomst bekend -Slijt en vormvast -Onderhoud eenvoudig 	<ul style="list-style-type: none"> -In verschillende kleuren verkrijgbaar -“Geurloos” -Herkomst bekend 	<ul style="list-style-type: none"> -Natuurlijk product/ uitstraling -Recyclebaar -“Geurloos”
Nadeel	<ul style="list-style-type: none"> -Hinderlijke geur en hittevorming bij warm weer -Materiaal transporteert zich naar de omgeving (milieu, kleedkamers etc.) -Stofvorming -Uitloging van zink in de ondergrond 	<ul style="list-style-type: none"> -Hoge prijs -Over het algemeen hoge densiteit (veel kg nodig voor zelfde volume) -Materiaal transporteert zich naar de omgeving (milieu, kleedkamers etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> -Hoge prijs -Over het algemeen hoge densiteit (veel kg nodig voor zelfde volume) -Niet circulair recyclebaar -Materiaal transporteert zich naar de omgeving (milieu, kleedkamers etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> -Hoge prijs -Hoge onderhoudskosten -Fragmentatie (uiteenvallen materiaal) -Kan gaan drijven bij extreme regenval -Kan bevriezen bij strenge vorst
Onzekerheden	<ul style="list-style-type: none"> -Bron/ kwaliteit lastig te achterhalen -Recyclebaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> -Geen 	<ul style="list-style-type: none"> -Verdichting van materiaal -Materiaaltechnische kenmerken worden op dit moment niet getetst (verkitting, verharding, verpulvering etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> -Materiaaltechnische kenmerken worden op dit moment niet getetst (verkitting, verharding, verpulvering etc.) -Mogelijke compostering (voedingsbodem voor schimmels en bacteriën) -Beschikbaarheid versus kwaliteit

Bron: <https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=barneveld&id=100017736>

Bijlage 2:

Soort infill	SBR	TPE	EPDM	Kurk
Milieu en gezondheid	-Materiaal is toepasbaar mist wordt voldaan aan beginselen zorgplicht -Geen duidelijke richtlijnen vanuit (rijks) overheid - Materiaal voldoet niet aan Europese consumenten gebruiksnorm (REACH)	-Materiaal is toepasbaar conform richtlijnen besluit bodemkwaliteit -Materiaal voldoet aan Europese consumenten gebruiksnorm (REACH)	-Materiaal is toepasbaar conform richtlijnen besluit bodemkwaliteit -Materiaal voldoet aan Europese consumenten gebruiksnorm (REACH)	-Onbekend of materiaal voldoet aan Europese consumenten gebruiksnorm (REACH)
Prijs infill per m ²	€19	€ 35,50	€ 35,50	€33,50
Investeringsbedragen gehele veld	€390.000	€455.000	€455.000	€445.000

Toelichting op de tabel:

- De prijzen zijn conform prijspeil 2017 en exclusief btw.
- De prijzen zoals aangegeven betreffen eenheidsprijzen voor alleen het infill materiaal.
- Er zijn veel verschillende soorten kunstgrasvelden en constructies. Bij de eenheidsprijs voor TPE, EPDM en kurk is er uitgegaan van een mat waarvan de vezellengte 45mm is waarbij gebruik is gemaakt van een shockpad.
- Ook zijn er indicatief bedragen opgenomen voor de aanleg van een geheel veld. In deze investering is rekening gehouden met aanleg van de onderbouw (zandlaag en sporttechnische laag), bovenbouw (toplaag, grasmat en infillmaterialen) veldverlichting hekwerken verharding rondom het veld en de veldinrichting.

De branche voor kunstgras is in beweging en in de komende jaren wordt er meer onderzoek uitgevoerd naar de verschillende effecten op milieu en gezondheid. Ook worden er nog steeds nieuwe soorten infill ontwikkeld. De PE korrel is hier een voorbeeld van, deze korrel is gemaakt van hetzelfde materiaal als de vezels. Hierdoor is het makkelijker om deze op termijn te recyclen. Omdat deze korrel net op de markt is, is er nog weinig bekend over de ervaringen (om deze reden is deze niet meegenomen in het overzicht). Zonder uitputtend te zijn, zijn andere voorbeelden van nieuwe soorten infill: gecoat SBR en infill dat deels bestaat uit EPDM en deels uit natuurlijke materialen. Gezien de ontwikkelingen wordt geadviseerd om, op het moment dat er een kunstgras gerenoveerd/ aangelegd moet worden, kennis te nemen van de laatste ontwikkelingen op dat moment, zodat er een goede keuze gemaakt kan worden voor het soort infill.

Mede gezien deze ontwikkelingen is ook de verwachting dat de prijzen van de verschillende soorten infill door marktwerking over een aantal jaar anders is dan hierboven gepresenteerd. De daadwerkelijke prijs voor de aanleg van een geheel kunstgrasveld is daarnaast ook afhankelijk van de soort constructie die gekozen wordt. Het exacte bedrag voor de aanleg zal bekend zijn op het moment dat er een aanbesteding is gedaan.

Bron: <https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=barneveld&id=100017736>